

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.362/2010/8. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2012. év január hó 25. és február hó 15. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt *I.r.vádlott és társai* ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Bíróság 4.B.264/2009/33. számú ítéletét ***megváltoztatja.***

A vádlottak pénzügyi és vagyoni bűncselekményeit az I. r. vádlott vonatkozásában 1 rb. bűnsegédként folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntette kísérletének (Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés b) pont, bb) alpont, (4) bekezdés b) pont), 1 rb. felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntette kísérletének (Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (3) bekezdés a) pont), és 1 rb. költségvetési csalás büntette kísérletének (Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (2) bekezdés b) pont, bb) alpont, (5) bekezdés b) pont),

a II. r. vádlott vonatkozásában 1 rb. folytatólagosan elkövetett költségvetési csalás büntette kísérletének (Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés b) pont, bb) alpont, (4) bekezdés b) pont) és 1 rb. felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntette kísérletének (Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (3) bekezdés a) pont),

a III. r. vádlott vonatkozásában 1 rb. költségvetési csalás büntette kísérletének (Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pont II. fordulat, (3) bekezdés a) pont) ***minősíti.***

A szabadságvesztés próbaidejének tartamát a II. r. vádlottnál 2 (kettő) évre, a III. r. vádlottnál 1 (egy) évre ***enyhíti.***

A pénzbüntetés napi tételének száma az I. r. vádlott tekintetében 40 (negyven), az egy napi tétel összege 5.000,- (ötezer) forint. Az így kiszabott, összesen 200.000,- (kettőszázezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

A II. r. és a III. r. vádlottak pénzbüntetését 30-30 (harminc-harminc) napi tételre enyhíti azzal, hogy egy napi tétel összegét 3.000-3.000 (háromezer-háromezer) forintban állapítja meg. Az így kiszabott összesen 90.000-90.000,- (kilencvenezer-kilencvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként kell

egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni, egyben a pénzmellékbüntetésre és annak átváltoztatására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Az I. r. vádlott neve helyesen: XY.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 21.050,- (huszonegyezer-ötven) forint bűnügyi költséget a III. r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Salgótarjáni Városi Ügyészség a B.1022/2003. számú vádiratával az I. r. vádlott ellen a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pont II. fordulata szerint minősülő adóbevétel különösen nagy mértékben csökkentő adócsalás büntettének kísérlete, a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó csalás büntettének kísérlete, melyet bűnsegédként követett el, a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette, a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett csalás büntettének kísérlete és 3 rb. a Btk. 276.§-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vádat, mely utóbbi cselekmény ugyancsak bűnsegédként követett el.

A II. r. vádlottat a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett jelentős kárt okozó csalás büntettének kísérletével, a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő adócsalás büntettével, a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő csalás büntettének kísérletével és 2 rb. a Btk. 276.§-ba ütköző és eszerint minősülő magánokirat-hamisítás vétségével vádolta, mely utóbbit a II. r. vádlott bűnsegédként követett el.

A III. r. vádlottat a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó csalás büntettének kísérletével, és a Btk. 276.§-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétségével vádolta.

A Fővárosi Bíróság a 2007. október 10. napján kelt 12.B.588/2005/27. számú ítéletével az I. r., a II. r., valamint a III. r. vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést mind a három vádlott terhére a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A Fővárosi Ítéltábla a 2009. február 17. napján kelt 1.Bf.54/2008/7. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A megismételt eljárás során az ügyész a vádat az I. r. vádlott tekintetében módosította 1 rb. a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő különösen nagy kárt okozó üzletszerűen elkövetett csalás bűntettének kísérletére, 2 rb. a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó, üzletszerűen, 1 esetben folytatólagosan elkövetett csalás bűntettének kísérletére, melyből 1 rb.-t bűnsegédként 1 rb.-t felbujtóként követett el, 1 rb. a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő és büntetendő folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettére, melyet bűnsegédként valósított meg, 2 rb. a Btk. 276.§-ába ütköző folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétségére, melyből 1 rb-t bűnsegédként követett el, valamint 1 rb.a Btk. 276.§-ba ütköző magánokirat-hamisításra, melyet felbujtóként követett el.

A II. r. vádlott tekintetében a vádat 2 rb. jelentős kárt okozó üzletszerűen és egy esetben folytatólagosan elkövetett csalás bűntettének kísérletére módosította, melyet egy esetben felbujtóként követett el (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont), (6) bekezdés b) pont), továbbá 1 rb. a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdése szerint minősülő adócsalás bűntettére, 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségére, melyet folytatólagosan követett el (Btk. 276.§), valamint 1 rb. felbujtóként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségére (Btk. 276.§) módosította, míg a III. r. vádlott esetében az eredeti vádat változatlanul fenntartotta.

A lefolytatott megismételt bizonyítási eljárás során a Fővárosi Bíróság a 2010. szeptember 03. napján kihirdetett 4.B.264/2009/33. számú ítéletével az I. r. vádlott bűnösségét 1 rb. a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (7) bekezdés b) pontja szerint minősülő különösen nagy kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás bűntettének kísérletében, 2 rb. a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó, üzletszerűen, egy esetben folytatólagosan elkövetett csalás bűntettének kísérletében, mely cselekmények közül 1 rb-t bűnsegédként, 1 rb-t felbujtóként követett el, 1 rb. a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő és büntetendő folytatólagosan elkövetett adócsalás bűntettében, melyet bűnsegédként követett el, valamint 3 rb. a Btk. 276.§-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg, melyből 2 rb-t folytatólagosan, 1 rb-t bűnsegédként, 1 rb-t pedig felbujtóként követett el. Ezért őt mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 2 év és 6 hónap börtönbüntetésre, 3 év közügyektől eltiltásra, valamint 200.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte.

A II. r. vádlott bűnösségét 2 rb. a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő jelentős

kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntettének kísérletében, melyből 1 rb-t folytatólagosan, 1 rb-t felbujtóként követett el, 1 rb. a Btk. 310.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdése szerint minősülő folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettében, valamint 2 rb. a Btk. 276.§-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg, melyből 1 rb-t folytatólagosan 1 rb-t bűnsegédként valósított meg. Ezért a II. r. vádlottat halmazati büntetésül 1 év és 6 hónap végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésre és 100 000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte.

A III. r. vádlott bűnösségét 1 rb. a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó csalás büntettének kísérletében, valamint 1 rb. a Btk. 276.§-ba ütköző magánokirat-hamisítás vétségében állapította meg. Ezért a bíróság a III. r. vádlottat halmazati büntetésül 10 hónapi, végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetés és 100.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte.

Rendelkezett a pénzmellékbüntetések meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, valamint az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. r., és a II. r. vádlottak valamint védőik felmentés végett, míg a III. r. vádlott és védője az ok megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést.

Az I. r. vádlott és védője a fellebbezést írásban is részletesen megindokolta. Ebben sérelmezték, hogy a megismételt eljárásban lényegében ugyanazon bizonyítékok alapján a második alkalommal eljáró bíróság gyökeresen ellentétes következtetésre jutott. Álláspontjuk szerint a bíróságot egy fikció és nem a rendelkezésre álló bizonyítékok vezették arra, hogy az I. r. vádlott bűnösségének a megállapítására sor került. A beadványban hangsúlyozták, hogy az iratok között egyetlen egy bizonyíték sem áll rendelkezésre, amely azt támasztaná alá, hogy akár az I. r. akár a II. r. vádlott bármilyen módon előzetesen megállapodott volna a III. r. vádlottal bármilyen bűncselekmény elkövetésében. Álláspontjuk szerint az sem nyert bizonyítást az elsőfokú eljárás során, hogy ők bármilyen bűncselekmény elkövetésére felbujtották volna a III. r. vádlottat, illetve, hogy a részére bűncselekmény elkövetéséhez segítséget nyújtottak.

Kiemelték, hogy a bíróság logikai következtetése nem bizonyíték, így erre alapozni bűnösséget megállapító ítéletet nem lehet. Az I. r. vádlott és védője támadta az üzletszerűségnek mint minősítő körülménynek a megállapítását is. A fellebbezésben írtak szerint az üzletszerűség megállapításához rendszeres haszonszerzésre törekvés kell, amely jelen esetben egyáltalán nem áll fenn, hiszen a vádlottak magatartása csak egyszeri elkövetésre irányult még abban az esetben is, hogyha a bűnösségük az eljárás során bizonyítható lett volna. Kiemelték, hogy az ítélet megállapításai több helyen nem egyértelműek, részben ellentmondanak egymásnak és belső következetlenséget is tartalmaznak. Álláspontjuk szerint a bíróság egyáltalán nem foglalkozott azzal a ténnyel, hogy valamennyi az ügyletben résztvevő gazdasági társaság az áfa bevallási és az áfa megfizetési

kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett. Részletesen foglalkozott a beadvány a gépjármű alkatrészek a Kft1-be történő apportálásával. E körben azt hangsúlyozta a fellebbezés, hogy az apportról kiállított számla az esedékes 3. negyedévi bevallásban már szerepelt és teljesítette a Bt1. az áfa fizetési kötelezettségét is. Az apportálás megghiúsulását követően került sor a két Kft. között az adás-vételi szerződés megkötésére, amely azonban már más bevallási időszakra esett és szándékosan nem is szerepeltették a bevallásba, hiszen annak forint értéke már a 3. negyedévi bevallásban fel lett tüntetve. Ebből következően az adóbevételben egyáltalán nem következett be csökkenés és ez a tranzakció kárt sem okozott senkinek. Ehhez hasonló volt a helyzet a Kft1 és a Kft2 között lebonyolított ügylet esetében is. Ebben az esetben is eleget tett az áfa bevallási és befizetési kötelezettségének a Kft1., és feltüntette az ügyletet az adóbevallásában a Kft2. is. Hangsúlyozta a beadvány, hogy a III. r. vádlott - aki felé a Kft2. a vásárlást követően az alkatrészeket azonnal továbbértékesítette - korábbi terveit nem tudta megvalósítani, mert azt az APEH áfa visszaigénylés kizártságára vonatkozó tájékoztatása ellehetetlenítette.

Az I. r. vádlott védőjének érvelése szerint az önellenőrzésre is a számlák sztorizálását követően a befizetendő áfa összegének csökkentése miatt került sor, amihez a Kft3. által kibocsátott számláknak semmi köze sincs. A fentiekből következik, hogy az I.r. vádlott tekintetében a csalás megállapítására egyáltalán nem kerülhetett volna sor az alapeljárásban, mert sem a jogtalan haszonszerzés ténye, sem pedig a kár bekövetkeztének a ténye nem bizonyított. Kiemelte az I. r. vádlott védője azt is, hogy miután a gazdasági társaságok az áfa befizetési kötelezettségüknek eleget tettek, és utóbb - a visszarendeződést követően - az APEH a befizetett áfa összegét nem utalta vissza, az állapítható meg, hogy valójában az állam gazdagodott a befizetett összeggel. Támadta a beadvány a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét is. Ezen belül külön sérelmezte, hogy a bíróság aggálytalanul fogadta el taú1 és tanú2 vallomását, amely vallomások erősen támadhatók, és amelyre a védelem álláspontja szerint tényállást alapítani nem lehet. A beadvány részletesen foglalkozott azzal, hogy akkor, amikor a Kft4. a gépjármű alkatrészeket eladta, akkor az áru a vásárló gazdasági társaság tulajdonába került, amelynek az ügyvezetője akkor tanú3 volt. A vásárlás tényéből pedig egyértelműen az következik, hogy az áru felett a rendelkezési jogot is megszerezte. Kiemelte a beadvány, hogy a tanú1 mintegy 9 éven át volt ügyvezetője a Kft1-nek, így egyáltalán nem életszerű, és nem hihető, hogy semmit nem tudott a Kft. gazdasági tevékenységéről, ezen belül pedig az autóalkatrészek létéről és azok adás-vételéről. Végezetül kitért a beadvány arra is, hogy szükséges lett volna adószakértő kirendelése annak érdekében, hogy megvizsgálja és véleményezze azt a kérdést, hogy az iratok között fellelhető adóhatósági határozatok mennyiben voltak jogosak és megalapozottak. Mindezek alapján az I.r. vádlott és védője indítványozta, hogy az ítéletábra helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet, utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárásra, melynek során rendeljen ki könyvszakértőt és a könyvszakértői vélemény figyelembe vételével, valamint az adójogi rendelkezések helyes értelmezésével hozzon érdemi döntést az ügyben.

Ugyancsak írásban indokolta meg a fellebbezését a III. r. vádlott is, aki beadványában sérelmezte, hogy a Fővárosi Bíróság úgy állapította meg a bűnösségét, hogy azt valójában semmiféle egyértelmű bizonyíték nem támasztotta alá. Hangsúlyozta, hogy egyáltalán nem merült fel adat sem az alap, sem pedig a megismételt eljárás során arra vonatkozóan, hogy ő előzetesen összebeszélt volna az I., illetve a II. r. vádlottal az adócsalás, illetve a csalás elkövetése érdekében. Hangsúlyozta, hogy részéről az ügylet valós üzleti szándékot takart, minden tekintetben hitt az I. és a II. r. vádlottnak, és amikor kiderült, hogy a tervei nem valósíthatók meg az APEH által kialakított álláspont miatt, akkor azonnal kérdőre is vonta őket. A III. r. vádlott álláspontja szerint az elsőfokú bíróság egyetlen bizonyítékot sem vett figyelembe, amely az állításait, egyben az ártatlanságát alátámasztotta. Így többek között nem tulajdonított kellő jelentőséget tanú4 tanúvallomásának sem, aki pedig megerősítette, hogy éppen az ő kérésére vizsgálta meg a depóban tárolt gépjármű alkatrészeket és ezután bátorította is őt arra, hogy vágjon bele a terveinek a megvalósításába, mert ezeket az alkatrészeket 18-20%-os haszonnal tovább tudja majd értékesíteni. Hangsúlyozta a III. r. vádlott azt is, hogy ő a számlák sztornózását ellenezte, abban nem is vett részt. Ezért került sor arra, hogy az alkatrészeket a Kft5. részére visszajuttatta, és ugyanilyen értékben tőlük építőanyagot vett át. Kiemelte a III. r. vádlott, hogy közgazdasági egyetemi, valamint külkereskedelmi főiskolai végzettséggel rendelkezik, és emellett 10-15 éve vállalkozói tevékenységet is folytat, ezért pontosan tisztában van a különböző ügyletek lebonyolításának módjával és az ezzel járó kötelezettségekkel is. Álláspontja szerint az általa megvásárolt gépjármű alkatrészek piacképes áruk voltak, amelyeknek az értékesítésére az eredeti tervei szerint sor kerülhetett volna, hogyha az APEH állásfoglalása az alkatrészek eredetének kétes mivolta miatt azt nem akadályozza meg. Kiemelte, hogy az áru megvásárlását követően 6 millió forint készpénz állt a rendelkezésére, kifejezetten arra, hogy az általa tervezett kereskedelmi hálózatot kiépítse. Összességében az álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, mert konkrét bizonyíték nélkül állapította meg a három vádlott közötti előzetes összebeszélés tényét, továbbá azért is, mert a Kft6. a megalakulásától kezdődően valós gazdasági tevékenységet folytatott és a megvásárolt gépjármű alkatrészek esetében is ezt kívánta tenni. Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla őt az ellene emelt vád alól mentse fel, mert bűncselekményt nem követett el. Ehhez az írásbeli beadványához a III. r. vádlott több dokumentumot is csatolt, így többek között csatolta a Kft5. részére írt levelét, melyben felszólította a Kft-t, hogy az eredeti állapot visszaállítása érdekében a szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg. Csatolta azt a Pest Megyei Bírósághoz címzett kereseti kérelmét, amellyel a Kft5. ellen indított pert 20 millió forintnak megfelelő mértékű kártérítés megfizetésére. Csatolta a Kft5-nek a kereset kézhezvételét követően a részére írt átiratait. Csatolta a Kkőzraktárában készült jegyzőkönyvet, melynek tanúsága szerint 2001. június 19-én városban járt az APEH revizoraival együtt, akik meggyőződhetek arról, hogy a gépjármű alkatrészek bontatlan csomagolásban a depo területén megtalálhatóak. Csatolta ezen kívül a 2001. november 12. napján kelt számlát is, amely a Kft6. által a Kft5-től megvásárolt építőanyag vásárlásakor lett kiállítva és tartalmazta az áru részletes kimutatását is. Megküldte a 2001. április 26. napján kelt kölcsönszerződést, mely az

I.r. vádlott által a Kft6-nek kölcsön adott 250 millió forintról szólt, és csatolta ennek a szerződésnek a módosító megállapodását is. Azt a raktározási szerződést, amelyet a Kft6. és a Kft7. kötött egymással, és amelyben a Kft6. megbízta a Kft7-t a továbbiakban is az alkatrészek őrzésével és kezelésével. Ugyancsak csatolta a fellebbezés írásbeli indokolásához a raktározási díj megfizetéséről a Kft5. által kiállított számlamásolatokat is.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.810/2010. számú átiratában az elsőfokú határozat helybenhagyását indítványozta mind a három terhelt tekintetében azzal, hogy az I. r. vádlott nevét helyesbítse az ítélet táblája. Bejelentette, hogy a nyilvános ülésen nem kíván részt venni.

A III.r. vádlott szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. Távolmaradása a Be. 362.§ (3) bekezdése alapján a nyilvános ülés megtartását nem befolyásolta.

A nyilvános ülésen az I. r. vádlott védője perbeszédében az írásbeli beadványában írtakat változtatás nélkül fenntartotta. Kiemelte, hogy az elsőfokú ítélet nem bizonyítékokra, hanem az elsőfokú bíróság fikciójára épül, az abban írtak igen távol állnak a gazdasági életben ténylegesen tapasztalható eseményektől, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és könyvszakértő kirendelése mellett az eljárás ismételt lefolytatását indítványozta.

Az I. r. vádlott felszólalásában védőjéhez csatlakozva az ártatlanságát hangsúlyozta. Előadta, hogy jelenleg gyedben van, melynek összege 90.000 Ft, felesége pedig könyvelőként havi 250-300.000 Ft-ot keres. Ezen túl más jövedelme nincs, mivel korábbi könyvelői cége megszűnt.

A II. r. vádlott védője kiemelte, hogy védené az eljárás során mindvégig feltáró jellegű vallomást tett, amelyből azonban az elsőfokú bíróság helytelen ténybeli és jogi következtetések útján jutott arra az álláspontra, hogy a II. r. vádlott a terhére rótt cselekményeket elkövette. Kiemelte, hogy előzetes megállapodást sem az I. r., sem pedig a III. r. vádlottal nem kötött a II. r. vádlott. Hangsúlyozta, hogy a III.r. vádlott önállóan, saját döntése alapján szállt be az üzletbe, mert abból nyereséget remélt. Kiemelte, hogy a Kft2. csak 2001. április 26. napján vásárolt a városi depóban őrzött gépjármű alkatrészekből, a 2001. januári, illetve a 2001. április 30-i vásárlása és az erre az időközre eső egyéb eladásai - kivéve a Kft6. felé történt eladást - azonban nem ebből a készletből származtak. Kiemelte, hogy a Kft2. adófizetési és adóbevallási kötelezettségének is maradéktalanul eleget tett, így álláspontja szerint a II. r. vádlott felmentésének van helye. Ezen túlmenően kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság megállapította az üzletszerűséget, hiszen a rendszeres haszonszerzésre törekvés megállapítása is szükséges lenne a 3/2011. BJE alapján, azonban erre utaló adat az eljárás során nem merült fel. Az üzletszerűséggel kapcsolatosan hangsúlyozta továbbá, hogy ez a minősítő körülmény a III. r. vádlott terhére nem lett megállapítva, márpedig a részes csak akkor felel a minősített esetért, ha a minősített esetet az alapbűncselekmény elkövetőjének a terhére is megállapítják. Végezetül hangsúlyozta, hogy a 2012. január 01. napján életbe

lépett Btk. módosításra tekintettel enyhébben minősül a II. r. vádlott terhére rótt cselekmény, amelyet egységesen költségvetési csalásnak kell értékelni, így terhére legfeljebb e bűncselekmény állapítható meg, melyet egy esetben és felbujtóként követett el, és emellett még további 2 rb. magánokirat-hamisítás róható a II. r. vádlott terhére. Mindezek pedig megalapozzák a Btk. 87.§ (2) bekezdésének alkalmazását, mely lehetőséget nyújt - még a bűnösség megállapítása esetén is - pénzbüntetés kiszabására.

A II.r. vádlott felszólalásában a védője által előadottakat fejtette ki. Személyi körülményeire vonatkozóan elmondta, hogy tavaly megszületett a második gyermeke és 2009-ben diplomát szerzett a főiskolán.

A III. r. vádlott védője a III. r. vádlott által írásban benyújtott fellebbezésben foglaltakat változatlanul fenntartotta és azt hangsúlyozta, hogy védence mindvégig kellő gondossággal járt el, hiszen külön szakértőt kért fel, aki az áru minőségét ellenőrizte, és azt jónak találta. Álláspontja szerint ennél többet tenni nem is tudott. Mivel a terhére rótt bűncselekmény bizonyítása nem történt meg, ezért a III.r. vádlott felmentését indítványozta.

Az I.r. és a II.r. vádlott utolsó szó jogán azt hangsúlyozta, hogy bűncselekményt nem követtek el.

A Fővárosi Ítéltábla a vádlotti és védői fellebbezésekkel megtámadott a megismételt eljárást során hozott elsőfokú ítéletet a Be. 348.§ (1) bekezdésének megfelelően az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az ügy elbírálásához alapvetően szükséges bizonyítékokat beszerezte, azokat önmagukkal, illetve egymással is összevetve értékelte, mérlegelte, ilyen módon pedig a tényállás felderítési kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett. A megismételt eljárásra vonatkozó előírásokat betartotta.

Megállapítható azonban, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés b)pontja szerint kisebb mértékben megalapozatlan, mert a tényállás részben hiányos.

Ezért a tényállást a Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló iratok tartalma, valamint a vádlottak nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján - figyelemmel a Be. 352.§ (1) bekezdés a) pontjára - a következőkkel egészíti ki:

Az I. r. vádlott személyi körülményeire vonatkozóan a tényállást az I. r. vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján kiegészíti azzal, hogy az I.r. vádlott jelenleg GYED-en van, a felesége pedig ügyintézőként dolgozik és havi 250-300.000 forintos jövedelemmel rendelkezik. Az I. r. vádlott által korábban vezetett könyvelői cég időközben megszűnt. Jelenleg más eljárás nem folyik vele szemben.

A II. r. vádlott tekintetében a személyi körülményeit kiegészíti a II. r. vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján azzal, hogy az elmúlt évben kisgyermeke

született, így most már két gyermek eltartásáról gondoskodik. Megállapítható, hogy a főiskolán 2009-ben a II. r. vádlott diplomát szerzett. A vele szemben csődbüntett miatt indult eljárás jelenleg is folyamatban van.

A történeti tényállást az iratok tartalma alapján a következők szerint helyesbíti, illetve egészíti ki:

Az elsőfokú ítélet 6. oldal közepén kezdődő tényállás első bekezdését azzal egészíti ki, hogy a Bt1. eladására 2000. szeptember 11-én került sor.

A 6. oldal közepén kezdődő tényállás második bekezdésének utolsó előtti mondatát akként helyesbíti, hogy a Kft1. eladására 2001. november 12-én került sor.

A 6. oldalon a tényállás utolsó bekezdését akként helyesbíti, hogy a Bt1-nek 2000. június 08-ig a Kft2. a tulajdona volt, mivel ekkor az I. r. vádlott eladta az üzletrészét all. r. vádlott részére.

A 7. oldal 1. bekezdés 2. sorát akként javítja ki, hogy a II. r. vádlott 1999. november 15. napjáig volt kültagja a Bt1-nek.

A 7. oldal 2. bekezdés 3. sorát azzal egészíti ki, hogy a társasági szerződés 2001. február 28. napján kelt, míg a cég bejegyzésére 2001. május 04. napján került sor.

A 7. oldal 2. bekezdésének utolsó mondata elé a következőket illeszti:

A III. r. vádlott a Kft6. alapítását 20 millió forint törzstőkével kezdte meg. Ez a törzstőke 6 millió forint készpénzből és 14 millió forint értékű nem pénzbeli betétből állt. Ez a betét valójában a vadászkastély 22 számú apartmanjának 2030. december 31-ig tartó évi 18 heti bérleti jogát jelentette. Mivel azonban az apport tényleges szolgáltatásának tárgya, értéke és a rendelkezésre bocsátása is eltérően volt feltüntetve az alapító okiratban, illetve az apport listában, ezért a Fővárosi Főügyészség 2001. június 28. napján pert indított a Kft6. ellen a cégbejegyzés érvénytelenségi okának megszüntetése vagy a cégbejegyzési végzés hatályon kívül helyezése végett. A perindítást követően a III. r. vádlott a 2001. december 18. napján megtartott bírósági tárgyaláson jelentette be, hogy 2001. szeptember 20-án eladta a Kft6-t a Rt8-nek és a Kft9-nek, egyben bejelentette, hogy 2001. szeptember 21. napjától a Kft.6 új ügyvezetője tanú5 lett.

A III.r.vádlott a per során az apport alapításkori rendelkezésre állását igazolta, ezért a Fővárosi Bíróság a 2002. február 12. napján meghozott ítéletében a cégbíróság végzését - a jogszabálysértés megállapítása mellett - hatályában fenntartotta.

Az elsőfokú ítélet 7. oldal 5. bekezdésének 3. mondatát akként helyesbíti, hogy 2001. november 06. napján tanú2 a közraktárban tárolt árukészlet felét értékesítette a tanú11 által képviselt Kft10. felé.

A 7. oldal 5. bekezdése után a következő 6. bekezdést illeszti be:

A Kft3. alapítására 1994. november 02. napján került sor, míg a cégbejegyzés 1995. január 05. napján történt meg. A Kft3. székhelye 1998. január 22. napjától a Budapest volt, míg a cég ügyvezetője 1998. július 17. napjától tanú6 lett.

Ezt követően átemeli a tényállásba az elsőfokú ítélet 27. oldal 2. bekezdés 12. sorától kezdődő alábbi bekezdést: „ A Kft3. 1998. óta bevallási kötelezettségét egyáltalán nem teljesítette, a bejelentett székhelyén nem volt megtalálható, ott soha nem működött, a cég képviselője, a tanú6 nem volt idézhető, bejelentett lakcímén nem volt fellelhető, a bejegyzett könyvvizsgáló tanú7 akként nyilatkozott, hogy a céget nem ismeri, nevét más céganyagból átvéve hamisították oda.”

Ezután a következő mondatot illeszti be:

A Kft3-t 2002. február 26. napján a fentiek miatt jogerősen törölték a cégnyilvántartásból, amely eljárás megindítását az APEH már egy évvel korábban, azaz 2001. január 29. napján kezdeményezte.

Az ítélet tábla a 7. oldal utolsó bekezdésének 3. sorába az „áru értékesítésében,” mondatrész után a következőket illeszti:

....ezért az I. r. vádlott a későbbiekben részletezettek szerint előbb megvásárolta az ECW Kft-től az alkatrészeket, és „2000. december 14. napjától kezdődően...”.

A 7. oldal utolsó - a 8. oldala első sorába is átnyúló - mondatot kirekeszti a tényállásból és a helyére a következőket illeszti:

A Kft7. majd később a jogutódja, a Kft5. soha nem szerzett rendelkezési jogot az közraktárban tárolt alkatrészek felett.

Az elsőfokú ítélet 8. oldal 2. bekezdésének első, második és harmadik sorát egészen a gondolatjelig a tényállásból kirekeszti és a helyére a következőket illeszti:

Az I. r. vádlott elhatározta, hogy oly módon fog pénzt szerezni, hogy az általa közvetlenül irányított, illetve döntő gazdasági befolyása miatt közvetetten az irányítása alatt álló, valamint az ezekkel a cégekkel együttműködést vállaló gazdasági társaságok, így többek között a III. r. vádlott által vezetett a Kft6.

A 8. oldal 2. bekezdés 8. sorában a „ Rávették,” mondatrészről a bekezdés végéig (A fiktív közreműködés.) terjedő szövegrészt kirekeszti és helyére a következőket illeszti:

az I. r. vádlott a tervébe beavatta a II. r. vádlottat, aki az alkatrészek értékesítésének fenti folyamatába alkalmasnak találta bevonni a III. r. vádlottat. A III.r. vádlottat az I. és a II. r. vádlott ezt követően tájékoztatta a tervéről, aki ezután vállalta, hogy a Kft2. által kibocsátott számlákat befogadja, annak alapján az áfát visszaigényli anélkül azonban, hogy a lentebb részletezettek szerint lebonyolításra kerülő ügylethez megfelelő nagyságú tőkével rendelkezett volna.

A 8. oldal 3. bekezdését (A fentiek...pénzmozgás nélkül.) a tényállásból kirekeszti.

A 8. oldal 4. bekezdés első sora elé a következő mondatot illeszti:

Az I. r. vádlott tisztázatlan körülmények között jutott a Kft4. tulajdonában lévő autóalkatrészekhez, azonban a közraktárral nem kötött szerződést az alkatrészek áttárolására vonatkozóan, és így az alkatrészek felett nem szerzett rendelkezési jogot.

A 8. oldal 4. bekezdésének első mondatának elejére az „ezt követően” kifejezést, míg a végére "amely ugyancsak nem kötött szerződést a közraktárral" szövegrészt illeszti.

A 8. oldal 4. bekezdés 7. sorában az adó összegét 25.102.251,- forintra helyesbíti.

A 8. oldal 4. bekezdés 4. mondatától a 9. oldal 1. bekezdés végéig terjedő szöveget a tényállásból kirekeszti és a helyére a következőket illeszti:

Az I. r. vádlott ekkor elhatározta, hogy az alkatrészeket apport címén a Kft7. tőkeemelésére használja fel. Ennek megfelelően 2000. szeptember 21. napján levélben tájékoztatást kért előzetesen az APEH Kelet-Budapesti Igazgatóságától ennek az ügyletnek az áfa vonatkozására és a lebonyolítás módjára vonatkozóan (7. számú melléklet 169. oldal).

Az APEH 2000. október 03. napján kelt válaszában részletesen tájékoztatta az I. r. vádlottat mint a Bt1. képviselőjét, hogy az ügylet termékértékesítésnek tekintendő, áfa-fizetési és áfa-jóváírási jogot keletkeztet. Tájékoztatta arról is, hogy ezen jogok és kötelezettségek keletkezési időpontjának mit kell tekinteni, továbbá, hogy mi a teljesítés időpontja. Emellett tájékoztatta az I. r. vádlottat arról is, hogy az apportálást számlát helyettesítő okmány kiállításával kell lebonyolítani. Az APEH a válaszában részletesen ismertette, hogy az ügylet következtében az apportot átadó cég az áfa fizetési kötelezettségét az apportot befogadó céggel kötött megállapodásától függően átháríthatja a befogadó cégre, amely pedig azt jogszerűen levonásba is helyezheti. Ilyen megállapodás hiányában az apportot átadó cég a fizetendő áfát az eredménycsökkentő egyéb ráfordítások között tüntetheti fel.

A Bt1. képviseletében az I. r. vádlott az APEH fenti válaszában megérkezése előtt - még 2000. szeptember 30. napján - kibocsátotta a 00-00/00091. számú számlát, amely a 300 millió forint értékű alkatrésznek a Kft7. részére apportként történő átadásáról készült, azonban az átadás ténylegesen nem történt meg. Ennek ellenére a Bt1. és a Kft7. a 2000. év III. negyedévi bevallásában az ügyletet illetve az arról kiállított és befogadott számlát feltüntette.

Ezt követően a két fél az apportálástól elállt és helyette 2000. október 21-én adásvételi szerződést kötöttek egymással (nyomozati iratok I. kötet 20. oldal). E szerződés szerint a Bt1. az alkatrészeket 300 millió Ft-ért értékesítette a Kft7. részére, mely összegből 60.000 forint áfa összeget 2000. október 23. napjáig kellett

a Kft7-nek megfizetnie, míg a vételár további részét 12 havi részletben kellett teljesítenie a Bt1 felé.

A 2000. október 21.-i szerződésben rögzített dátumra tekintettel e két fél között 2000. október 24. napján 61 millió forint tekintetében kölcsönszerződés jött létre, mely kölcsönt az I. r. vádlott nyújtott a Kft7. részére. A szerződés szerint a 61 millió forint átadására a szerződéssel egyidejűleg, azaz 2000. október 24. napján sor került. A szerződés kikötötte azonban, hogy ezt az összeget csak áfa megfizetésére lehet fordítani. E szerződést tanúként tanú1 írta alá. Az I. r. vádlott által a szerződés szerint nyújtott hitelből a Kft7. 61 millió forintot a Bt1. bankszámlájára átutalással teljesített a szerződésnek megfelelően, azonban ebből 60 millió forintot az I. r. vádlott azonnal fel is vett még október 26. napján. Előleg számla kiállítására ekkor nem került sor.

Az adás-vételi szerződésről csak 2000. november 14. napján bocsátott ki számlát a Bt1. 00-00/00109. szám alatt, mely számlán azonban a teljes 300 millió forintos vételár szerepelt és a teljesítés időpontjaként is 2000. november 14. napja lett feltüntetve. Még ugyanezen napon az I. r. vádlott mint magánszemély és a Kft7. között kölcsönszerződés jött létre 240 millió forintos összegre vonatkozóan, amely kölcsönt az I. r. vádlott bocsátott a Kft7. részére rendelkezésre azzal, hogy a kölcsön összegét a társaságnak autóalkatrész vásárlására kell fordítania. E szerződést is tanú1 a Kft7. ügyvezetője írta alá tanúként.

E számlának a kiállítását követő napon az I. r. vádlott kilépett a Bt1-ből és az üzletrészt eladta tanú10-nek, akit az eladást követően nem lehetett utolérni, és az új székhelyként bejelentett címen sem lehetett fellelni.

Ezt követően a következő mondatrészt illeszti be:

A 2000. november 14. napján kiállított, és a 2000. október 21-i adás-vételi szerződésre vonatkozó 300 millió forint bruttó értékű 00-00/00109. számú számlát az APEH nem fogadta el.

Az elsőfokú ítélet 9. oldal 2.bekezdése 4. sorát a zárójelet követően azzal egészíti ki, hogy ennek a számlának a kifizetésére a Kft2. házi pénztárában megvolt a készpénz fedezet és az összeg kifizetéséről kiadási pénztárbizonylat is ki lett állítva.

A 9. oldal 2. bekezdés 6. sorában szereplő összeget 17.108.750 forintra helyesbíti és a mondat végére a pont elé beilleszti azt a szövegrészt, hogy e két áprilisi vásárlás pénzügyi fedezete nem állt rendelkezésre a Kft2. részére, így ezt az összeget a további értékesítésért kapott vételárból fizette meg a Kft7. felé a következők szerint.

A 9. oldal 3. bekezdését „a közbeiktatott cégek...” szövegrésztől a „kölcsönt szinte ismeretlenül.” szövegrészig terjedően a tényállásból kirekeszti.

A 9. oldal I. pont alatti szöveg 2. bekezdése 3. sorának elejére az „összes” jelzőt illeszti be.

A 9. oldal I. pont 2. bekezdése 9. sorának végét „jogosulatlanul kísérelte meg visszaigényelni” szövegrészre helyesbíti.

A 9. oldalon alulról az 5. sor végét akként helyesbíti, hogy „a helyesen 01-00/00013. számú számlát a Kft2. állította ki a Kft6. felé.

A 9. oldal utolsó bekezdésének alulról számított 6. sorának elején az összeget 50.455.000 forintra helyesbíti (2. számú melléklet 75. oldal, és 2. számú melléklet 12. oldal).

A 9. oldal utolsó előtti sorának elejét következők szerint helyesbíti: „a beszerzést terhelő összes tevékenysége után bevallott 864 000 Áfa összegből

A 10. oldal 1. mondata után a következőket illeszti be:

Megjegyzendő, hogy az APEH nem fogadta el a Bt2. részére 2001. áprilisában történt összesen 404.310,- forintos értékesítéseket sem. Így az értékesítés terén a gazdasági társaság által bevallott 50.455.000 forintból 50.404.000 forintos értékesítést tekintett fiktívnek. Ennek következményeként a Kft2. által bevallott összesen 50.455.000 forintos értékesítést terhelő áfából mindösszesen 51.000 forintot fogadott el jogosnak. A Bt2. részére történő értékesítések nélkül a bevallott értékesítést terhelő áfa 50.455.000 forintos összegéből a Kft6. felé történő értékesítés áfájának levonása után a különbözet lényegesen nagyobb, nevezetesen 455.000 forint. A beszerzés tekintetében az áfa-bevallásban megjelölt 50.864.000 forintból a Kft7-től a 2001. áprilisában történő vásárlás áfa tartalma kerekítve 50.844.000 forint volt, azaz a beszerzést és az értékesítést terhelő áfa különbözete 20.000 forint.

Ekként az APEH adóvizsgálata $51.000 - 20.000 = 31.000$ forint fizetendő áfát állapított meg. Mivel a Bt2. felé történt értékesítések nem képezték a vád tárgyát, ezért az értékesítést terhelő és a gazdasági társaság által bevallott 50.455.000 forintos áfából a Kft6. felé történt eladás után járó 50 millió forintos áfa összeget levonva az értékesítést terhelő áfa összege 455.000 forint, míg a beszerzés tekintetében a Kft7-től történt vásárlás 50.844.000 forintos összegét figyelembe véve a tényleges áfa jóváírási igénye 20.000 forint volt. Eszerint a fizetendő áfa összege $455.000 - 20.000 = 435.000$ forint, amely összeg megegyezik a 2. számú melléklet 113. oldalán a 8320695438-Sz. APEH határozat adatával is.

A 10. oldal 2. sorában a 20.125 forintot 20.000 forintra, a 3. és 4. sorában a 434.878,- forintot 435.000 forintra, míg a 6. sorában az 533.875 forintot 534.000 forintra kerekíti.

A 10. oldal 5. sorában a visszaigénylésre vonatkozó megállapítás helyére „kísérelt meg” kifejezést illeszti.

A 10. oldal II. ponttól számítva a 8. sorban a mondat vége után a következő mondatot illeszti be:

A Kft6. ugyanis 2001. április 10. napján a Kft8-tól ülőgarnitúrát, míg 2001. április 16. napján a Kft11-től irodabútort vásárolt és ezeket 2001. május 15. napjáig egy irodaházban tárolta. A Kft6. ezeket a vásárlásokat a könyvelésében a vállalkozás tartós használatára történt vásárlásként tüntette fel, ennek ellenére az irodabútort és az ülőgarnitúrát 2001. május 15. napján - a tárgy időszakra vonatkozó adóbevallás benyújtásával egyazon napon - értékesítette.

Az ezt követő mondatot a tényállásból kirekeszti és helyére a következő mondatot illeszti:

Ebben a visszaigényelt áfa-összegben szerepelt a Kft2. által 2001. április 26. napján kibocsátott 0100/00013. számú alkatrészecskék eladásáról kiállított számla 50 millió forintos áfa összege is.

A 10. oldal II. pontjának utolsó előtti mondatát a tényállásból kirekeszti.

A 10. oldal II. pont utolsó mondata után a következő szövegrészt illeszti be:

A Kft6. 2001. márciusától 2001. október végéig a havi adóbevallásaiban kizárólag beszerzést terhelő áfát tüntetett fel, és azok átvezetését kérte. Ez alól kivételt képez a 2001. május 04. napjától június 30. napjáig terjedő időszakra vonatkozó adóbevallása, melyben a tartós használatra vásárolt irodabútorok értékesítése folytán 1.306.000 forint értékesítést terhelő áfát vallott be.

Kiegészítendő a tényállás a Kft6. működését illetően azzal is, hogy a Kft6. a 2001. április 26. napján a Kft2-től vásárolt autó alkatrészecskéket 2001. november 12. napján 250 millió forintért értékesítette a Kft5-nek, és még ugyanezen a napon 250 millió forint értékben építőanyagot is vásárolt ugyancsak a Kft5-től. A Kft5 ezután az építőanyag eladás után az áfa fizetési kötelezettségét nem teljesítette. Ugyanakkor megállapítható, hogy a Kft5. a 2001. november 12. napján a Kft6. felé értékesített építőanyagot 2001. decemberében és 2002. január hónapjában a Kft6-tól visszavásárolta. A Kft6. ezeket a tranzakciókat a havi áfa bevallásában hiánytalanul feltüntette.

Az elsőfokú ítélet 11. oldal 1. bekezdése után a következő mondatot illeszti:

A Kft5. a 2001. április 02. napján a Kft3-tól megvásárolt építőanyagot 2001. november 12. napján a Kft6. felé értékesítette 250 millió forintért, majd ezt követően 2001. decemberében és 2002. január hónapjában ugyanezt a Kft6-tól visszavásárolta.

Az ítélet 13. oldalának első bekezdése utolsó sorát a tényállásból kirekeszti és helyére a következő szövegrészt illeszti:

Az APEH előtt folytatott eljárások során a vádlottak nyilatkozatai érdemi védekezésnek nem értékelhetőek, azonban azok okirati bizonyítékként figyelembe vehetők a Be. 161.§ (1) bekezdésében írt rendelkezés alapján.

A 17. oldal 2. bekezdése utolsó sorát azzal egészíti ki az ítéltábla, hogy 2001. november 12. napjától tanú11-nek is kiadhatták volna az alkatrészeket. Az elsőfokú ítélet 22. oldal utolsó előtti sorának elején a dátumot 2000. december 14. napjára helyesbíti.

Az így kiegészített, pontosított tényállás már minden tekintetben megalapozott, ekként pedig irányadó volt a másodfokú eljárásban is. A felmentést célzó fellebbezések az elsőfokú bíróság mérlegelő tevékenységét támadják valójában, amely megalapozott tényállás mellett a másodfokú eljárásban nem vezethet eredményre.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét és az indokolási kötelezettségét vizsgálva megállapította az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során nemcsak az alapeljárásban már rendelkezésre álló bizonyítékokat szerezte be és vonta értékelési körébe, hanem azt az igen jelentős mennyiségű további bizonyítékot is, amelyet részben hivatalból szerzett be, illetve amelyet a vádlottak a megismételt eljárás során becsatoltak.

Ezeket a bizonyítékokat igen részletesen vetette össze egymással és a szükséges körben az indokolási kötelezettségének is eleget tett.

Reagálva a védők azon felvetésére, hogy lényegében ugyanazon bizonyítékok köre vezetett az alapeljárásban a vádlottak felmentéséhez, mint ami a megismételt eljárás során is a bíróság rendelkezésére állt, és mégis ellentétes jogi következményeket eredményezett, azt hangsúlyozza az ítéltábla, hogy a hatályon kívül helyezésre valójában azért került sor, mert az elsőfokú bíróság nem folytatta le teljes körben a szükséges bizonyítást. Ezért emelte ki az alapeljárás során meghozott másodfokú határozat, hogy az alapeljárásban a bíróság nem hallgatta ki a tényállás maradéktalan tisztázásához szükséges tanúkat, nem derítette fel teljeskörűen a tényállás megállapításához nélkülözhetetlen tényeket, és az egyes vallomások és bizonyítékok között fellelhető ellentmondásokat túlnyomórészt nem oldotta fel.

Megállapítható ugyanakkor, hogy a megismételt eljárás során a hatályon kívül helyező végzésben előírtakat az elsőfokú bíróság maradéktalanul teljesítette és igen nagy gondot fordított arra is, hogy az új és a már rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése hiánytalanul megtörténjen, és a közöttük fellelhető ellentmondások is feloldásra kerüljenek.

Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak ez a törekvése eredményesnek bizonyult. Nem hagyható azonban figyelmen kívül az a tény, hogy a szóban forgó gazdasági társaságok iratanyaga nem állt hiánytalanul a bíróság rendelkezésére, azok már a nyomozati eljárás során is hiányoztak, így korlátozott és szűk körű lehetősége volt a bíróságnak arra, hogy a védelem és a vádlottak által a bírósági szakban becsatolt bizonyítékokat, azok hitelességét a gazdasági társaságok könyvelési anyagával összevetve ellenőrizze, és úgy foglaljon állást a bizonyíték valóságtartalmát illetően. Éppen ezért hangsúlyozta az elsőfokú bíróság

az ítéletének indokolásában igen helytállóan, hogy ebben az esetben sokkal nagyobb nyomatékot kaptak az APEH vizsgálati jegyzőkönyvekben rögzített tények, és azok a bizonyítékok, amelyek már korábban is az APEH birtokában voltak, illetve, amelyekre az APEH határozatok is hivatkoztak. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy kisebb azoknak a bizonyítékoknak a bizonyító ereje, amelyeknek a becsatolására csak a megismételt eljárás során került sor, és amelyekre sem az alapeljárásban, sem a nyomozati szakban, sem pedig az APEH előtt folyamatban lévő számtalan adóvizsgálati eljárás során nem történt hivatkozás. Ugyanakkor rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság ezeknek az értékelését sem mulasztotta el, és kellően megindokolta, hogy az új bizonyítékok közül melyeket fogadott el, melyeket vetette el és miért.

Az elsőfokú bíróság az ítélet tábla álláspontja szerint a mérlegeléssel megállapított tényállásában helyesen foglalt állást akkor, amikor rögzítette, hogy az egész ügylet sorozatra a vádlottak részéről lényegében az áfával történő manipulálás céljából, illetve áfa visszaigénylés végett került sor.

Az e körben az elsőfokú ítéletben rögzítetteket az ítélet tábla a következőkkel kívánja kiegészíteni:

A vádlottak által becsatolt, illetve a hatóságok által felkutatott bizonyítékokból, valamint az elsőfokú ítéletben megállapított tényállásból levonható, hogy a gépjármű alkatrészek adás-vétele döntő mértékben az I. r. vádlott által a vevők részére biztosított kölcsönökből bonyolódott. Ez pedig mindenképpen szükségessé tette annak vizsgálatát, hogy az I. r. vádlott rendelkezhetett-e az ügyletek lebonyolítása során a becsatolt okirati bizonyítékok szerinti 250-300 milliós nagyságrendű készpénzzel vagy nem.

E körben vizsgálódva helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. r. vádlott 2000. évre - vagyis a vád időszak első negyedévére - vonatkozóan beadott személyi jövedelemadó bevallásában 62.764.285 forintot tüntetett fel olyan jövedelemként, amely munkaviszonyból származott. Emellett önálló jövedelme mindösszesen 450.000 forint volt, így a 2000. évre vonatkozóan 460.006 forintot igényelhetett vissza, mivel év közben a kifizetők 25.562.275 forintot tőle már levont.

Megállapítható ugyanakkor, hogy az I. r. vádlottnál a 2000. évre vonatkozóan az APEH nem végzett személyi jövedelemadó vizsgálatot, így egyéb bizonyítékok híján tisztázatlan maradt, hogy vajon milyen munkáltató tudott az I. r. vádlottnak 62.764.255 forintos jövedelmet biztosítani és tisztázatlan maradt az is, hogy a kifizetők tőle milyen címen vonták le a 25.562.275 forintot. Összevetve az I. r. vádlott 2000. évre bevallott jövedelmét az ezt megelőző, illetve az ezt követő években bevallott jövedelmeivel megállapítható, hogy a 2001. évben munkaviszonyból származó jövedelme ennél lényegesen alacsonyabb, mindösszesen 1.320.000 forint volt, míg 1999. évben 2.153.092 forint, 1998. évben pedig csak 1.320.000 forint szerepelt a bevallásokban (5. számú melléklet).

Megállapította az ítélőtábla a rendelkezésre álló iratokból azt is, hogy az I. r. vádlott a vállalkozói igazolványát 1990. október 28. napján leadta az önkormányzatnál, azonban ezt a tényt az APEH felé nem jelentette be, így ott az adószáma továbbra is létezett. Mivel az APEH az adószám alapján azt feltételezte, hogy az I. r. vádlott továbbra is vállalkozói tevékenységet folytat, ezért 1997. évben adóbevallásra szólította fel. Ezt a felszólítást az I.r.vádlott - saját előadása szerint - úgy értelmezte, hogy őt még mindig egyéni vállalkozóként tartják nyilván és ezért 1998. évben ténylegesen vállalkozói tevékenységet folytatott. E tevékenysége után azonban a személyi jövedelemadó szabályai szerint kellett volna az adófizetési kötelezettségét teljesítenie, amely azt jelentette, hogy az adó alapja az összes jövedelme, illetve az igazolt költségei összegének a különbözete lett volna. Megállapítható, hogy az erre az időszakra vonatkozó adófizetési kötelezettségének az I.r. vádlott nem tett maradéktalanul eleget, ezért az APEH 1998. évben adóvizsgálatot folytatott és ennek során összesen 4.508.430 forint adóhiányt állapított meg a személyi jövedelemadó tekintetében, míg áfa adónemben a megállapított adóhiány összege 3.000 forint volt (5. melléklet 97. oldal).

Az I. r. vádlott 2000. évre már nem vallott be egyéni vállalkozói jövedelmet, hanem az adóbevallásában más önálló jövedelemből származóként jelölte meg a bevallott 450.000 forintot. Hangsúlyozandó azonban, hogy 2000. évben az I. r. vádlott már egyáltalán nem volt egyéni vállalkozó, mivel az 1999. július 27. napján kelt APEH jegyzőkönyv szerint ezen a napon megjelent az APEH-nél és kérte adószámának a megszüntetését, amely meg is történt.

A személyi jövedelemadó bevallásait vizsgálva az állapítható meg, hogy sem 2000. év előtt sem 2000. évben sem pedig 2001. évben nem vallott be az I. r. vádlott olyan kimagasló összegű jövedelmet, amely bizonyíthatta volna, hogy a gépkocsi alkatrészek megvásárlásához a 2000-es és 2001-es években általa nyújtott több százmillió forintos készpénz kölcsön ténylegesen a rendelkezésére állt. Az ítélőtábla kiemeli, hogy a kölcsönökre vonatkozó szerződések önmagában a pénz tényleges létét nem bizonyítják és azt sem, hogyha ténylegesen rendelkezésre is állt ez az összeg, akkor az kétséget kizáróan az I. r. vádlott tulajdona volt.

A kölcsönszerződések illetve a gépjármű alkatrészek vásárlásával kapcsolatban szükséges azt is hangsúlyozni, hogy az adás-vételi láncolatban résztvevő gazdasági társaságok, így a Kft7., a Kft2., illetve a Kft6. sem rendelkezett olyan tőkével, ami az autóalkatrészek megvásárlásához - kölcsön igénybevétele nélkül - szükséges lett volna, ugyanakkor azt is ki kell emelni, hogy ezek a gazdasági társaságok nem voltak olyan tőkeerősek, amely alapján feltételezni lehetne, hogy a kölcsönszerződések szerint a részükre nyújtott kölcsön összegét a szerződésben megjelölt időpontig ténylegesen vissza tudták volna fizetni. Ezt a következtetést már önmagában az is igazolja, hogy a gépjármű alkatrészek vásárlásához kölcsön felvételére volt szükségük.

A gépjármű alkatrészeket megvásárló gazdasági társaságok tekintetében leszögezhető, hogy azok közül egyik sem kísérelte meg az alkatrészek tényleges

kis- vagy nagykereskedelmi értékesítését, és rögzíthető az is, hogy a tovább eladások során, vagy egyáltalán nem, vagy pedig olyan kis mértékben érvényesítettek hasznot is tartalmazó ár különböztet, amely ugyancsak nem szolgáltatott biztonságos alapot arra, hogy a felvett nagy összegű kölcsön összeget a megadott határidőre visszafizessék. Emellett megjegyzendő az is, hogy ez utóbbi tény önmagában is megkérdőjelezi a gazdasági esemény üzleti indokoltságát is.

Ha mindezek mellé figyelembe vesszük azt az elsőfokú bíróság által helyesen rögzített tény, hogy a fenti gazdasági társaságok egyike sem kötött a Közraktárral tárolási szerződést annak érdekében, hogy az áru feletti tényleges rendelkezési jogot megszerezze egy esetleges tovább értékesítéshez, akkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy jelen esetben valójában „körbeszámlázás” történt, melynek célja az áfa befizetésével, illetve annak visszaigénylésével és rendelkezésre tartásával való manipulálás volt.

Ezt a következtetést nem cáfolja az a tény, hogy a Közraktárban többen megtekintették az egyes adás-vételeket követően az árut (tanú8 és tanú9 tanúvallomásai). A a közraktárnak ugyanis az áru megőrzése volt a feladata és ennek során kötelessége volt bárkinek megmutatni azt, anélkül azonban, hogy az érdeklődés valós céljáról tájékozódott volna. Ebből következően egyáltalán nem lehet tudni, hogy a raktarat felkereső és a gépjármű alkatrészeket megtekintő személyek a kiskereskedelmi forgalomban történő értékesítés céljából jártak e ott, vagy pedig csak azért, mert az általuk képviselt gazdasági társaság esetleg a későbbiekben ugyancsak részt kívánt venni az áru további fiktív számlázásában.

Ehhez kapcsolódóan hangsúlyozza az ítéletábra, hogy a jelen ügy egyik sarkalatos kérdésének kell tekinteni, hogy az adás-vételi szerződések megkötésével ténylegesen tulajdonjogot szereztek-e az adás-vételben résztvevő gazdasági társaságok avagy nem.

Az elsőfokú ítélet 25. és 26. oldalain ezzel kapcsolatosan kifejtettekhez az ítéletábra a következőket fűzi:

Megállapítható, hogy a tulajdonjognak három szükséges részjogosítványa van, mégpedig a birtoklás, a használat és a rendelkezési jog. Ezeket vizsgálva megállapítható, hogy az adás-vételi szerződések megkötésével a vevő gazdasági társaságok sem a rendelkezési jogot, sem pedig a birtoklás jogát nem szereztek meg.

Ezt a két részjogosítványt ugyanis csak a Közraktárral kötött tárolási szerződés keletkeztethette volna az ügyletekben résztvevő gazdasági társaságok számára, illetve az I. r. vádlott felé is. Kiemelendő ugyanis, hogy akárhány adás-vételi szerződést is kötöttek a vádbeli időszakban a gazdasági társaságok, a szerződések tényleges hatályosulása egyik esetben sem az aktuális eladótól illetve a vevőtől függött, hanem az alkatrészek felett mindvégig tényleges rendelkezési jogot gyakorló tanú2-től, aki mindvégig a gépjármű alkatrészek felett kizárólagos rendelkezési jogosultsággal rendelkező személyként volt nyilvántartva a Közraktárnál.

Végigkövetve a közraktárban tárolt gépjármű alkatrészek értékesítési folyamatát és az ügyletek áfa vonzatát, az elsőfokú ítéletben ezzel kapcsolatosan írtakat az ítéltábla a következőkkel egészíti ki:

A Bt1-nek a 2000. év szeptemberében lebonyolított alkatrész vásárlás következtében áfa visszaigénylési jogosultság keletkezett, amelyet azonban azért nem tudott érvényesíteni, mert az áfa törvény az áfa levonás jogát hiteles számlához köti. Jelen esetben ez nem állt a Bt1. rendelkezésére, hiszen az I. r. vádlott számla kiállítására nem volt jogosult. Ugyanakkor a Bt1. könyvelésébe ennek az ügyletnek nyilvánvalóan meg kellett jelennie 300 millió forintos kiadásként, amely összeg kifizetésére az általa megkötött adás-vételi szerződés alapján köteles volt, és amely összegnek a kifizetése és a könyvelésében történő feltüntetése az adózás előtti eredményét is jelentősen befolyásolta negatív irányba.

Nyilvánvaló tehát, hogy a Bt1-nek az volt a célja, hogy ezt a helyzetet - veszteséget - valamilyen formában megszüntesse.

Ezért 2000. szeptember 30. napján apport szerződést kötött a Kft7-vel. Az apport szerződés azonban - mint ahogy erről az APEH az I. r. vádlottat tájékoztatta - termékértékesítésnek minősült, amelyről számlát helyettesítő okmány kiállítása volt szükséges, és amely ügylet az apportot átadó cég oldalán áfa fizetési, míg az apportot átvevő cég oldalán áfa levonási jogot keletkeztetett. Az APEH az I. r. vádlottat - saját kérésére - arról is tájékoztatta, hogy van lehetőség arra, hogy az apportot befogadó cégre áthárítsa az áfa fizetési kötelezettségét az apportot adó gazdasági társaság. A rendelkezésre álló iratokból megállapítható azonban, hogy ezzel a lehetőséggel a szerződő felek nem éltek, ilyen feltétel kikötéséről a vádlottak és a meghallgatott tanúk sem számoltak be. Tény azonban, hogy a szerződéssel egyidejűleg kibocsátásra került 2000. szeptemberében a 00-00/00091. számú számla - és nem számlát helyettesítő okmány - amely dokumentumot a Kft7. a 2000. harmadik negyedévi áfa bevallásában szerepeltetett és ennek alapján áfa levonási jogával élt.

Az APEH a 2000. év januárjától szeptember 30-ig terjedő áfa vizsgálata során a megismételt eljárásban hozott határozatában - amelyben egyébként 58.479.000 forint jogosulatlan visszaigénylést és 1.248.000 forint adóhiányt állapított meg - rögzítette, hogy a Kft7-nek az apportálásról kiállított 00-00/00091. számú számlája és az annak alapján történő áfa visszaigénylés nem elfogadható, mert az ügylet nem ment teljesezésbe, továbbá az apportáláshoz szükséges egyéb dokumentumok (például társasági szerződés, közgyűlési jegyzőkönyv stb.) az érintett felek, például az ügyvezető által sincsenek aláírva.

Ez a határozat az APEH helybenhagyó határozatával emelkedett jogerőre. Kiemeli az ítéltábla, hogy e két határozat mindegyike rögzítette, hogy az apportszerződéshez kibocsátott számla a későbbiekben megkötött adásvételhez szabályosn nem volt felhasználható többek között azért, mert más bevallási időszakra vonatkozott, és ugyanez igaz fordítva is.

Nyilván ez lehetett a valós indoka annak, hogy a Bt1. és a Kft7. utóbb elálltak az apporttól és nem az, amire az I. r. vádlott az egész eljárás során hivatkozott, nevezetesen az, hogy nem állt rendelkezésre elég készpénz. Az APEH határozatok ugyanis rögzítették, hogy az apportálásra tőkeemelés címén került volna sor, amely esetben már nem érvényesül az a szabály, hogy a törzstőke 30%-ának, de minimum 1 millió forintnak készpénzben rendelkezésre kell állnia.

Az apportálást a Kft7. a 2000. évi harmadik negyedévi adóbevallásában feltüntette, azonban az apportálástól később mégis elállt, majd ugyanez a két gazdasági társaság 2000. október 21-én adás-vételi szerződést kötött a gépjármű alkatrészekre. Az ügylet eredményeként a Bt1-nek tehát áfa fizetési kötelezettsége keletkezett, míg a Kft7-nek áfa jóváírási jogosultságot eredményezett az ügylet. A 2000. október 21. napján megkötött szerződés szerint a 300 millió forintos ügyletből a 60 millió forint áfát a Kft7-nek 2000. október 26. napjáig kellett megfizetnie. Az iratokból megállapítható, hogy ez szabályosan meg is történt banki átutalással a Bt1. számlájára, azonban ezt a 60 millió forintot ténylegesen az I. r. vádlott nyújtotta kölcsönként a Kft7-nek. Az is rögzíthető az iratok alapján, hogy a Bt1. házi pénztárának kifizetési pénztárbizonylata által igazoltan az I. r. vádlott ezt az összeget még ugyanazon a napon fel is vette a Bt1. pénztárából.

A fentiekből megállapítható egyrészt az, hogy a Kft7. úgy kötött 300 millió forintos üzletet a Bt1-vel, hogy arra nem volt pénze és azt kizárólag kölcsönből kívánta finanszírozni, ugyanakkor megállapítható az is, hogy a Bt1. az áfa összegeként részére kifizetett 60 millió forinthez mégsem jutott hozzá, hisz azt az I. r. vádlott még ugyanazon a napon ki is vette a házi pénztárból.

Ugyanakkor az ügylet megkötésével lehetősége nyílt a Bt1-nek és a Kft7-nek is arra, hogy a 60 millió Ft-os banki átutalást felhasználva mintegy résztulajdonosként az ügyletet a könyvelésbe feltüntessék és annak megtörténtét a banki bizonylattal igazolják is. Kiemelendő ugyanakkor az is, hogy ez a 60 millió forintos kifizetés valójában előleget jelentett a 300 millió forintos ügyletből, amelyről előleg számlát kellett volna kiállítani a Bt1-nek, amely kötelezettségét azonban a Bt1. nem teljesítette. A tényállásban rögzítettekben az is megállapítható, hogy bár a fennmaradó 240 millió forint megfizetésére 12 hónap állt a Kft7. rendelkezésére, mégis 2000. november 14. napján a kiállított 00-00/00109. számú számla igazolása szerint a hátralék egy összegben történő kifizetésére került sor, amelyet ugyancsak az I. r. vádlott által az a Kft7. részére nyújtott kölcsön tett lehetővé.

Leszögezhető, hogy ennek a 2000. október 21. napján megkötött ügyletnek az eredményeként a Bt1-nek a 60 millió forintos áfa fizetési kötelezettsége továbbra is fennállt, míg a Kft7. - amely gazdasági társaságnak egyetlen fillérje sem volt a 300 millió forintos ügylet lebonyolítására, ezért ilyen összegben kölcsönt vett fel - jogosulttá vált 60 millió forint visszaigényelhető áfa elszámolására. Ez a helyzet nyilvánvalóan kedvezett a Kft7-nek, aki az összes tevékenysége után járó áfa elszámolásában ezt a jóváírási igényt érvényesíteni tudta. A Bt1. tekintetében azonban az ügylet nyomán fennállt a 60 millió forintos áfa fizetési kötelezettség, nem is beszélve a könyvelésében szereplő 300 millió forintos kiadásról, amely az I.

r. vádlottól történt legelső vásárlása során keletkezett, és amely mint az adózás előtti eredményét csökkentő tétel a ráfordítások között volt nyilvántartva.

Nyilvánvalóan ezzel magyarázható, hogy a 2000. november 15. napján - a Bt1. által az adás-vételről kiállított 300 millió forintos számla kibocsátását követő nap - az I. r. vádlott a Bt1-ből kilépett és azt tanú10-nek értékesítette. A Bt. eladását követően azonban az új ügyvezetőt, a tanú10-t elérni nem lehetett, a cég székhelye a bejelentett lakcímen nem volt fellelhető, ott a tanú10 elhunyt élettársának az örökösei laktak, így az APEH a tervezett adóvizsgálathoz szükséges iratokhoz nem jutott hozzá.

A Bt1. „fantomizálódását” igazolja az is, hogy az APEH határozat ellen, - amellyel az 1990-es adóévre vonatkozóan a Bt1-nél elrendelt APEH vizsgálat végződött, amely 2000. szeptember elejétől október 05-ig tartott és amelyben a Bt1. terhére adóhiányt és adóbírságot megállapítottak meg (7. számú melléklet 30. oldal) - az I.r. vádlott nyújtott be fellebbezést 2000. decemberében meghozzá úgy, mint a Bt1. képviselője, annak ellenére, hogy november 15-től ezt a tisztséget már a Bt. eladása folytán a tanú10 töltötte be.

A fentiekből levonható az a következtetés, hogy a Bt1. eladását követően az I. r. vádlott továbbra is figyelemmel kísérte a Bt1. körüli eseményeket és úgy intézte a Bt. még folyamatban lévő ügyeit, mint annak az ügyvezetője. Levonható az a következtetés is, hogy a Bt eladását elsődlegesen az áfa fizetési kötelezettség indokolta, hiszen ha tanú10-nek ténylegesen szándékában állt volna a Bt további működtetése, akkor az adóhiányt és az adóbírságot is megállapító APEH határozat ellen tanú10-nek kellett volna a fellebbezést benyújtania, és nem pedig az I.r. vádlottnak, arról nem is beszélve, hogy tisztázatlan maradt az eljárás során, hogy maga a határozat miként került az I. r. vádlott birtokába (7. számú melléklet 26. oldal).

A Kft7. oldaláról vizsgálva az adás-vételt megállapítható, hogy a Kft7. a 2000. év negyedik negyedévére vonatkozó áfa bevallásában a 2000. október 26. napján a Bt1-vel megkötött 300 millió forint értékű alkatrész vásárlással kapcsolatos dokumentumokat feltüntette, és ennek alapján a 60 millió forint erejéig adólevonási jogát érvényesítette (4. számú melléklet 227. számú oldal APEH határozat indokolása).

Összegezve tehát a Kft7. a 2000. szeptemberében megkötött apport szerződés, valamint a 2000. októberében megkötött adás-vételi szerződés alapján is megkísérelte az áfa visszaigénylését, melyet azonban az APEH nem fogadott el.

Az értékesítési láncolatot további állomása a Kft7. és a Kft2. közötti adás-vételi szerződés sorozat volt.. Ezek közül az első szerződést 2001. januárjában, míg a további két szerződést 2001. április 26-án és április 30-án kötötték meg. Az adás-vételek következtében a Kft7-nek áfa fizetési kötelezettsége keletkezett, míg a Kft2. áfa levonási jogosultságot szerzett. A Kft7. a 2001. évi második negyedéves

bevallásában (4. számú melléklet 262. oldal) 74.739.000 forint fizetendő áfát és 74.749.000 forint levonható áfát vallott be. Ez utóbbi a Kft3-tól 2001. április 02. napján történt fiktív építőanyag vásárlásnak a számláit is tartalmazta.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a Kft-tól. által 2001. április 02. napján kibocsátott számlák valótlanok, amely ténymegállapítást az I. r. vádlott és védője is támadott a fellebbezésében.

Ezzel kapcsolatosan kiemeli az ítéletábra, hogy a Kft3. az APEH közlése szerint 1998. óta bevallási kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget, a bejelentett székhelyén nem volt fellelhető, ügyvezetője - tanú6 - évek óta ismeretlen helyen tartózkodott, végül pedig rögzíthető az is, hogy a Kft. bejelentett könyvelője az APEH előtt tett nyilatkozata szerint a Kft3-t egyáltalán nem ismerte, róla nem is hallott. Rögzíthető, hogy a fentiek következményeként az APEH már 2001. január 29. napján - azaz hónapokkal az április 02. napján kibocsátott számlákat megelőzően - kérte a Kft3. cégnyilvántartásból való törlését. Ezen túlmenően az építőanyagok eladásáról kibocsátott a Kft3. számlák azért sem tekintendők valós tartalmúnak, mert a Kft7 által megvásárolt igen tekintélyes és jelentős mennyiségű építőanyagot nyilvánvalóan tárolni, kezelni és szállítani is kellett volna az építkezési munkaterületekre, az iratok között azonban ilyen tartalmú dokumentum (számla vagy egyéb bizonylat) egyáltalán nem volt fellelhető. Az is megállapítható, hogy ilyen dokumentumot az APEH sem talált a Kft7. adóvizsgálata során.

Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a Kft3. által kibocsátott és a Kft7. által a könyvelésébe beállított számlák tekintetében megállapította, hogy azok valótlan tartalmúak. E számlák fiktív voltát továbbmenően még az is bizonyítja, hogy ezek a számlák számítógéppel lettek kiállítva, azonban a számlázási programmal kapcsolatos kötelezően feltüntetendő információkat a számla nem tartalmazta, így pl. nincs adat a program működésére, felhasználására, készítőjére stb. vonatkozóan sem.

Ugyanakkor a Kft3. fiktív számláinak a Kft7. könyvelésébe történő beállításának következményeit vizsgálva jól látható, hogy azok egyértelműen a Kft7. érdekeit szolgálták, hiszen a számlák beállításának következményeként a Kft7. áfa befizetsi kötelezettsége - amely a Kft2. felé történő eladásból keletkezett, és amelynek összege 74.739.000 forint volt - lényegében eltűnt azáltal, hogy a fiktív számlák eredményeként 74.749.000 forint levonható áfája keletkezett, vagyis 10.000 forint áfa visszaigénylési joga volt.

Megjegyzendő, hogy miután az APEH a gépjármű alkatrészek eredetének tisztázatlansága miatt nem fogadta el az értékesítési láncolatban szereplő cégek áfa levonási jogosultságát, megindult a „visszarendeződési, azaz a számlák sztornózási” folyamata. Ehhez szorosan hozzákapcsolható az is, hogy a Kft7. képviselőjében az I. r. vádlott a 2001. évi második negyedévére vonatkozó áfa bevallását 2002. május 06. napján önellenőrzéssel módosította, és ebben az értékesítést terhelő - vagyis fizetendő - áfa összegét 24.166.000 forintban jelölte

meg, ugyanakkor a levonható áfa eredetileg bevallott 74.749.000 forintos összegét nem változtatta meg.

Az APEH a határozatával az önrevízióban foglaltakat nem fogadta el, és ugyancsak nem fogadta el a döntően a Kft3-tól származó fiktív számlákon alapuló 74.749.000 forintos levonható áfa összeget sem, hanem 23.793.000 forint adóhiányt és 50.583.000 jogosulatlan visszaigénylést állapított meg a Kft7. terhére.

Hasonlóképpen járt el az I. r. vádlott a Kft7. képviselőjében a 2001. évi negyedik negyedéves áfa bevallásra vonatkozóan is. A bevallásában eredetileg 82.898.000 forint értékesítést terhelő áfát vallott be, amelyet azonban a 2002. október 16. napján benyújtott önrevíziós bevallásában 32.898.000 forintra módosított.

Ugyanakkor a bevallásában a levonható áfa összegeként feltüntetett 82.752.000 forintot a 2002. október 16. napján az I. r. vádlott által benyújtott önellenőrzés nem érintette.

Kiemelendő az is, hogy a Kft7. (ekkor már a Kft5.) 2002-től kezdődően semmilyen dokumentumot nem tudott az APEH rendelkezésére bocsátani az adóvizsgálatához, mivel bejelentette, hogy 2002. decemberében a gépkocsijából a Kft. teljes iratanyagát eltulajdonították.

Ez a 2001. év negyedik negyedévére vonatkozó adóvizsgálat a Kft5. terhére 49.854.000 forint jogosulatlan áfa visszaigénylést és 32.898.000 forint adóhiányt állapított meg. Csak megjegyzi az ítéletábra azt is - részletezés nélkül - hogy a második önrevízió már az APEH által folytatott vizsgálat idejére esett, amely nem elfogadható, hiszen önrevízió csak az adóvizsgálat megkezdéséig, vagy pedig annak befejezését követően tehető.

Jól látható tehát a Kft7. (a Kft5.) vonatkozásában is, hogy a gépjármű alkatrészek adás-vételére vonatkozóan a Kft2-vel kötött üzlet számláinak, valamint a Kft3-tól származó fiktív számláknak a könyvelésbe történő beállítása a Kft7. vonatkozásában az áfa fizetési kötelezettséget vagy megszüntette vagy egészen kis összegre minimalizálta. Ezt a megállapítást a fiktív ügyletek áfa tartalma nélküli áfa összeg számítás teljes mértékben igazolja.

Meg kell vizsgálni ugyanezt a folyamatot a Kft2. oldaláról is. A 2001. januárjában, illetve április 26-án és 30-án lebonyolított adás-vétel következtében a Kft2. áfa levonási jogosultságot szerzett 2001. január és április hónapjaira vonatkozóan is, melynek összege a 3 vásárlást együttesen tekintve 52.603.875 forint volt.

Bár a II. r. vádlott nyilatkozata szerint az eredeti célja a közvetítői díj, azaz a 12.000.000 forint haszon megszerzése volt, mégis vállalkozott az alkatrészek teljes mennyiségének a megvásárlására. A II. r. vádlott az egész eljárás során, de a másodfokú nyilvános ülésen is azt hangsúlyozta, hogy üzletileg sokkal nagyobb haszna származott a Kft-nek a nagy volumenű (210 millió forint) ügylet

lebonyolításából, mint abból, hogyha csak a 12 millió forintos nyereséget állítja be a könyvelésbe.

A II. r. vádlott ezen állítását cáfolja, hogy a Kft2-nek a januári összes tevékenysége után 99.000 forint áfát kellett volna megfizetnie. Ugyanakkor a Kft7-től történő vásárlás, valamint a Bt2. felé történő eladás azt eredményezte, hogy 1.661.000 forint összegű levonható áfája keletkezett. Hasonló eredményre jutunk, ha megvizsgáljuk a 2001. áprilisában a Kft7-től történő vásárlások, valamint a Kft6. felé történő értékesítés áfa eredményét. Ezen ügyletek nélkül ugyanis a Kft2-nek 435.000 fizetendő áfája helyett 1.447.000 forint visszaigényelhető áfája keletkezett. Ebben az eredményben nyilvánvalóan szerepe volt a Bt.2. felé kiállított fiktív eladási számláknak is. Kiemelhető és rögzíthető tehát, hogy a fiktív áruvételi és eladási számlák könyvelésbe történő beállítása a Kft2. esetében is eltüntették a fizetendő áfát és visszaigénylési jogosultságot illetve visszaigényelhető áfát eredményeztek.

Itt kell kitérni azonban a II. r. vádlottnak arra az érdemi védekezésére, miszerint a Bt2. felé történő értékesítések nem teljes egészében a Kft7.-től vásárolt alkatrészekből származtak. A II. r. vádlottnak ezt az állítását sem az elsőfokú bíróság, sem pedig az APEH nem fogadta el.

Az ítélet tábla az elsőfokú ítéletben ennek az állításnak a cáfolatára felsorolt érvek és bizonyítékok mellé a következőket sorakoztatja fel:

A Kft2. az eljárás során semmilyen bizonylattal, számlával nem támasztotta alá, hogy más cégektől több millió forint értékben már korábban és rendszeresen vásárolt gépjármű-, ezen belül is autóbusz alkatrészeket. Sem a nagyobb mennyiségű alkatrészek beszerzési forrására, sem azok tárolására, sem az alkatrészek szállítására stb. vonatkozóan semmiféle bizonylat az iratok között nem lelhető fel és konkrét adatokkal ezekre vonatkozóan a II. r. vádlott sem szolgált az eljárás során. Nem vitatható, hogy a bizonyítási eljárás során két tanú is úgy nyilatkozott, hogy történt gépjármű alkatrész vásárlás a Kft2-től és bizonytalanul nyilatkoztak e tanúk arra vonatkozóan is, hogy szerintük ez nemcsak egy alkalommal fordult elő. Mindez azonban a fenti érvelést - éppen a számlákon feltüntetett alkatrészek nagyobb mennyisége, illetve a számlák nagyobb volumene miatt - nem cáfolja meg. Ellenkezőleg, önmagában az a tény, hogy a Bt2. felé történő gépjármű alkatrész értékesítések időbelileg egybeestek a Kft7-től történő alkatrész vásárlásokkal, azt a következtetést erősítik, hogy a Kft2. csak a vásárlás áfa következményeinek „egyensúlyozása” miatt állította be e számlákat a könyvelésbe. Bár a gépjármű alkatrészek eladása áfa fizetési kötelezettséget teremtett az esetében, azonban a Kft2. összes tevékenységét tekintve megállapítható, hogy a fiktív számlák könyvelésbe állítása az adóbevallásokban feltüntetett adatok szerint mind a négy hónapban áfa visszaigénylést eredményezett (2. számú melléklet 112. oldal). Ez esetben is megállapítható tehát, hogy a fiktív vásárlások és eladások eredményeként a Kft2. esetében a fizetendő áfa összeg eltűnt. Egyáltalán nem helytálló tehát az I. r. vádlottnak a fellebbezésében és a védőjének a nyilvános ülésen kifejtett azon érvelése, hogy semmiféle kár a

költségvetést nem érte, mivel az adás-vételi sorozatban szereplő gazdasági társaságok mindegyike az áfa fizetési és bevallási kötelezettségének eleget tett. Végezetül az adás-vételi láncolatban szereplő a Kft6. tekintetében is szükséges megvizsgálni az adás-vétel következményeit. Elöljáróban leszögezi az ítéltábla, hogy nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor nem fogadta el a III. r. vádlott eljárás során előterjesztett érdemi védekezését, amely két irányú volt. Egyrészt annak igazolására vonatkozott, hogy a gépjármű alkatrészek megvásárlása a részéről ténylegesen azért történt, hogy azt kiskereskedelmi forgalomban egy általa kiépítendő hálózaton keresztül értékesítse. A védekezés másik iránya pedig annak a nagyon határozott tagadása volt, amely szerint őt sem az I. sem pedig a II. r. vádlott semmiféle törvénytelen cselekvésre, ezen belül fiktív számlák befogadására nem akarta rávenni.

Az elsőfokú bíróság által ezzel kapcsolatosan kifejtett érvelés mellett, annak helyességét is elismerve az ítéltábla a következőkre kíván rámutatni. Amint az az irányadó tényállásból is kiderül, a III. r. vádlott a gazdasági társaságot 2001. februárjában alakította, nyilvánvalóan meghatározott üzleti céllal. Megállapítható azonban, hogy még nem került sor a Kft6. cégbírószági bejegyzésére, amikor már lebonyolódott a Kft2. és a Kft6. között a 250 millió forintos gépjármű alkatrész vásárlás. A III. r. vádlott azt állította, hogy megfelelő anyagi tőkével rendelkezett ahhoz, hogy az alkatrészek értékesítéséhez szükséges telephelyet és üzlethálózatot kiépítse. Ugyanakkor ezt a kijelentését feltétlenül össze kell vetni azzal a ténnyel, hogy a III. r. vádlott részéről az I. r. vádlott által biztosított kölcsön összegéből történt az autó alkatrészek megvásárlása, ráadásul a kölcsönszerződés szerint azzal a feltétellel, hogy ezt az igen tetemes összeget még az év végéig az I. r. vádlott részére visszafizeti. A III. r. vádlott az eljárás során 6 millió forint készpénzt emlegetett, mint olyan összeget, amely a gépjármű értékesítéshez szükséges értékesítési hálózat kiépítésére a rendelkezésére állt. Az ítéltábla álláspontja szerint ez a 6 millió Ft-os összeg az volt, amely a cég alapításkor készpénzben törzstőkeként állt a Kft6. rendelkezésére. Ezen túlmenően a III. r. vádlott nagyobb összeggel nyilvánvalóan nem rendelkezhetett, hiszen akkor nem szorult volna nagy összegű kölcsön felvételére. A vásárolt gépjármű alkatrészek mennyiségére és értékére is tekintettel azonban nyilvánvaló, hogy ez az összeg töredékében sem lett volna elegendő a III. r. vádlott üzleti terveinek a megvalósításához. Ezzel szemben sokkal inkább az valószínűsíthető, hogy a gépjármű alkatrész megvásárlására ténylegesen azért került sor, mert ezzel a III. r. vádlott áfa visszaigénylő pozícióba került.

Kétségtelen, hogy semmilyen konkrét adat az iratok között nem lelhető fel, amely azt bizonyítaná, hogy a III. r. vádlottat az I. vagy a II. r. vádlott kifejezetten rábeszélte arra, hogy az általuk eltervezett ügyletbe részt vegyen. Ugyanakkor azt is értékelni kell, hogy a III. r. vádlottat a II. r. vádlott ismerte, és nem vitatható tény az is, hogy a III. r. vádlott kapcsolatba került a II. r. vádlottal keresztül az I. r. vádlottal is. A kapcsolat nyilvánvalóan a gépjármű alkatrészek értékesítéséhez köthető, amit önmagában a 2001. április 26. napján megtörtént adás-vétel ténye is bizonyít, főként annak a tükrében, hogy ekkor még a Kft. cégbírószági bejegyzésére nem is került sor. Az azonos adóbevallási időszakon belül történő vétel és eladás

nyilvánvalóan az I. illetve a II. r. vádlottnak állt érdekében (a Kft3. számlák áprilisi beállítása, a Kft7-től történő vásárlása a Kft2. részéről és értékesítések a Bt2. felé és a Kft.6 felé). Ugyanakkor az ítéltábla álláspontja szerint egyértelműen igazolható, hogy a III. r. vádlott kizárólag azért vásárolta meg ezeket az alkatrészeket, hogy az áfa visszaigénylési jogosultságát gyakorolja. Erre utal az a tény, hogy még a cégbejegyzését megelőzően a Kft6. 250 millió forint kölcsönt vett fel az I. r. vádlottól úgy, hogy gyakorlatilag sem a kölcsön visszafizetésére, sem pedig az eljárás során állított üzlethálózat kiépítésére megfelelő tőkével nem rendelkezett. Az irodabútor vásárlásra vonatkozóan az irányadó tényállásban feltüntettek ugyancsak azt igazolják, hogy a III. r. vádlottnak nem állt szándékában ténylegesen és hosszabb távon működtetni a Kft6-t, amit nyomatékosan alátámaszt az a körülmény, hogy amikor igen rövid időn belül kiderült, hogy az áfa visszaigénylési jogosultságával nem tud élni, el is kezdte a Kft-t értékesíteni. Az első eladására 2001. szeptemberében került sor, és a hónap végén a III.r. vádlott le is mondott az ügyvezetőségéről. Erre utaló bizonyíték az ítéltábla álláspontja szerint az is, hogy bár a III. r. vádlott havi áfa bevallóként minden hónapban eleget tett a kötelezettségének, azonban a május hónapot leszámítva - amikor az irodabútorok értékesítésére sor került - minden hónapban csak visszaigényelhető áfát vallott be, míg fizetendő áfája nem volt. Ebből pedig egyértelműen az következik, hogy a cég maga nem működött. Az ítéltábla már utalt fentebb az irodabútorokra, amelyek gyors eladása ugyancsak arra utal, hogy a III.r. vádlottnak nem állt szándékában a céget ténylegesen tovább működtetni. Éppen ezért az eladására vonatkozóan nem fogadható el a III. r. vádlott azon érve, hogy kizárólag csak az áfa visszaigénylés megghiúsulása volt az eladás oka.

Ezzel kapcsolatban megjegyzendő, hogy ahhoz, hogy kiderüljön, hogy az áfa visszaigénylésre nem kerülhet sor, el kellett telni egy pár hónapnak, ám a III. r. vádlott már ezt megelőzően is az irodabútorokat a vásárlás helyszínén tárolta, onnan el sem szállította, és egy hónapon belül továbbértékesítette. Nincs tehát igazolható összefüggés az áfa visszaigénylés megghiúsulása és ezeknek a tárgyaknak az értékesítése között. Sokkal inkább összefüggésbe hozható azzal a ténnyel, hogy a visszaigénylés megghiúsulása miatt a cégre már egyáltalán nem volt szükség.

Erre utal a cég szeptemberi eladásán túlmenően az a körülmény is, hogy a Kft5. (a Kft7.) és a Kft6. között 2001. végén, pontosan novemberben is üzlet lebonyolítására került sor, melynek során a Kft5. visszavásárolta a III.r.vádlott az alkatrészeket ugyancsak 250 millió forintos vételáron, de ezzel egyidejűleg részére építőanyagot adott el ugyanilyen értékben. Ez a gépjármű alkatrészek tekintetében áfa fizetési, míg az építőanyagok tekintetében áfa visszaigénylési jogosultságot teremtett a III. r. vádlott részére. Nyilvánvaló azonban, hogy az építőanyag vásárlása sem szolgált mást, mint áfa manipulációs célt, hiszen az építőanyagot 2001. decemberében, illetve 2002. januárjában a Kft5. visszavásárolta a III.r.vádlottól. Az egész ügylet tehát csak a könyvelésben történő feltüntetést és az ügylet után járó áfa manipulációt szolgált. Az ítéltábla álláspontja szerint nem szükséges részletesen indokolni, hogy az építőanyag vásárlás miért volt valótlan tartalmú ügylet a III. r. vádlott részéről, hiszen egyértelmű, hogy sem telephellyel, sem szállítóeszközzel, sem erre vonatkozó megrendeléssel a III. r. vádlott egyáltalán nem rendelkezett és

az építőanyagoknak szinte egy hónapon belüli viszonteladása is ezt igazolja. Ebből az ügyletből - amely nem volt vád tárgya - levonható azonban az a következtetés, hogy a Kft6. a gépjármű alkatrészek vásárlását kizárólag az áfa visszaigényelhetősége miatt hajtotta végre, és ennek megghiúsulása után a Kft-től történő megszabadulása volt a legfőbb célja.

Ezt a következtetést nem befolyásolja az a tény, hogy az adás-vételi szerződés megkötését megelőzően szakértőnél tájékozódott a III. r. vádlott az alkatrészek esetleges értékét illetően, hiszen nyilvánvaló, hogy a sorozatos adás-vételek végén egyszer az alkatrészek értékesítésére is sor került volna.

Jelen esetben nem az róható a III. r. vádlott terhére, hogy nem járt el elég körültekintően a vásárlás időpontjában, illetve annak előkészítése során, hanem az, hogy kellő tőke és valóságos gazdasági lehetőségek nélkül kizárólag azért vásárolta meg azokat, hogy az áfa igénylési jogával élni tudjon.

A fentiekben írtak során lényegében az ítélőtábla reagált már az I. r. vádlott védőjének az írásbeli fellebbezésében előadott érveire is, így többek között arra, hogy miért nem fogadható el az az I. r. vádlotti és védői állítás, hogy az áfa bevallására, illetve megfizetésére valamennyi cég részéről szabályosan sor került.

Reflektálni kíván még az ítélőtábla arra a kifogásra is, amely a könyvszakértői vélemény hiányával kapcsolatos. Először is kiemelendő, hogy ilyen irányú bizonyítási indítványt az I. r. vádlott és a védője sem az alapeljárásban, sem pedig a megismételt eljárás során nem terjesztett elő, kizárólag a másodfokú nyilvános ülésen került erre sor. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy időközben valamennyi gazdasági társaság eladásra került, vagy fantomizálódott, illetve a teljes könyvelési anyag eltűnt. Ekként pedig csak az APEH-nél fellelhető anyag állt a bíróság rendelkezésére, de ez állhatna csak a könyvszakértő rendelkezésére is. Ekként pedig a könyvszakértői bizonyítás eredményessége erősen megkérdőjelezhető, ezért az ítélőtábla annak elrendelését szükségtelennek ítélte és a bizonyítási indítványt elutasította.

Összességében tehát helytállónak tartotta az elsőfokú bíróságnak a vádlottak védekezését cáfoló érvelését, a gépjármű alkatrészek tulajdonlására vonatkozóan kialakított álláspontját, a személyi összefonódásokra, illetve az iratanyag és könyvelési anyag eltűnésére vonatkozó megállapításait is.

Szükséges hangsúlyozni azt is, hogy jelen esetben bár igen sok bizonyíték került a bizonyítási eljárás előrehaladtával felszínre, azonban a legfontosabb, a gazdasági társaságok könyvelési anyaga és analitikája, egyik gazdasági társaság esetében sem állt hiánytalanul rendelkezésre. Ekként pedig helytállóan emelte ki az elsőfokú bíróság, hogy kiemeltebb jelentőséget és nagyobb súlyt kapott a bizonyítékok között az APEH-nél fellelhető iratanyag és az adóvizsgálatok során az APEH által tett megállapítások jelentősége is. Ugyanakkor leszögezendő, hogy az elsőfokú bíróság ezeket az APEH-nél fellelhető adatokat és határozatokat kellő mértékben vetette

össze a vádlottak védekezésével, a meghallgatott tanúk vallomásaival, és az egyéb okirati bizonyítékokkal is.

Az elsőfokú bíróság megállapításai, következtetései helyesek és megalapozottak az ítéletábra álláspontja szerint.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállásból okszerűen következtetett mindhárom vádlott bűnösségére és az elkövetéskor hatályos Btk. szerint - törvényes a cselekmények minősítése is.

Ugyanakkor az időközben bekövetkezett jogszabályi változásokra figyelemmel a másodfokú bíróságnak azt is vizsgálnia kellett, hogy az elkövetéskori vagy elbíráláskori jogszabályok alkalmazása kedvezőbb-e a vádlottakra nézve.

A 2012. január 1. napjától hatályos 2011. évi LXIII. törvény 2.§.-a bevezette a Btk. 310.§-ába ütköző adócsalás helyett az ugyanezen szakaszban szabályozott költségvetési csalás bűntettét.

A költségvetési csalás tényállása összevonja - többek között az adócsalás és az áfára elkövetett csalás minden olyan esetét, amely a költségvetés sérelmével jár. Így megszünteti azt a korábban gyakorta előforduló kettőséget, amely szerint akár egyetlen hamis számla beállításával valódi alaki halmazatként egyidejűleg az áfa tekintetében megvalósuló adócsalás (Btk. 310.§) és az áfa csalás (Btk. 318.§) is megállapítható volt, pedig az adócsalás nem célzatos, míg a csalás célzatos bűncselekmény.

Az egységes költségvetési csalás bűncselekményének minősül a korábbi adócsalásként és ezzel egyidejűleg csalásként értékelt bűncselekmény, amikor az elkövető csalárd magatartással csökkenti befizetendő adóját és egyúttal vissza is igényli az adót. A jelenleg hatályos szabályozás tehát lényegesen kevesebb halmazatban álló bűncselekmény megállapíthatóságát teszi lehetővé.

Ugyanakkor a bűncselekmény rendbelisége és a folytatólagosság megítélése tekintetében az új tényállás az adócsalás esetében az eddig kialakult gyakorlatra is kiható változást nem eszközöl.

Az, hogy az új törvény enyhébb elbírálást tesz lehetővé, a büntetőjogi felelősségre vonatkozó összes rendelkezés egybevetésével állapítható meg.

Tény, hogy a jelenleg hatályos Btk. 82.§ (3) bekezdése a büntetés kiszabási tevékenység kiinduló pontjaként írja elő az adott tételkeret középértékéhez történő viszonyítást, de nem hoz létre büntetés kiszabási kényszerhelyzetet.

Semmi nem zárja ki tehát azt, hogy a bíróság az egyes büntetés kiszabási körülményeket a saját belátása szerint vesse össze és értékelje, de ugyanakkor adjon kimerítő indokolást a tételkeret adta lehetőség kihasználásáról. Jelen ügyben ügyészi fellebbezés hiányában a súlyosítási tilalomra tekintettel a középérték alkalmazása szóba sem kerülhet.

Megállapítható továbbá, hogy a Btk. 89.§-ában foglaltak kedvezőbb elbírálást tesznek lehetővé a II. és a III.r. vádlottak vonatkozásában.

Összefoglalva megállapítható tehát, hogy a vádlottak terhére rótt bűncselekmények lényegesen kevesebb számú halmazata és a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó rendelkezések összességében kedvezőbb elbírálást tesznek lehetővé valamennyi vádlott vonatkozásában és alapot adnak a Btk. 2.§-a szerint az elbíráláskori törvény alkalmazására.

A tényállás I. pontja alapján a II.r. vádlott 2001. január hó és április hónapok vonatkozásában, mint havi áfa bevallásra kötelezett - fiktív számlák felhasználásával - az adóbevételt 533.875 Ft-tal jogosulatlanul csökkentette, valamint jogosulatlanul igényelt vissza 3.108.000 Ft-ot.

Az elsőfokú bíróság által megállapított folytatólagos és üzletszerű minősítéssel a másodfokú bíróság is egyetértett.

A II.r. vádlott a fenti magatartásával megvalósította a Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pontjának mindkét fordulatába ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő - figyelemmel a (2) bekezdés b/bb. alpontjára és a Btk. 16.§-ára - jelentős vagyoni hátrányt - 3.641.875 Ft - okozó folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás bűntettének kísérletét, mint tettes (Btk. 12.§ (2) bekezdés).

Az I.r. vádlott - a II.r. vádlott tevékenységéhez az alkatrészek eladásáról szóló fiktív számlák kibocsátásával szándékosan segítséget nyújtva - bűnsegédként megvalósította a Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő - figyelemmel a (2) bekezdés b)bb.) alpontjára - jelentős vagyoni hátrányt okozó folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás bűntettének kísérletét (Btk. 12.§ (2) bekezdés, 16.§, 21.§ (2) bekezdés).

A tényállás II. pontjában foglaltak alapján megállapítható, hogy a III.r. vádlott a Kft2. által kibocsátott fiktív számla felhasználásával 50 millió forintot igényelt vissza jogosulatlanul a költségvetésből.

Magatartásával megvalósította a Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pontjának II. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntettének kísérletét, mint tettes (Btk. 16.§).

Az I. és a II.r. vádlottak a tényállásban írtak szerint bűjtötták fel a III.r. vádlottat a cselekmény elkövetésére, így magatartásuk ugyanezen bűncselekményhez - a Btk. 310.0 (1) bekezdés a) pont II. fordulat (3) bekezdés a) pont jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntettének kísérletéhez - kapcsolódó felbújtás (Btk. 21.§).

A 3/2011.(X.14.) BJE 2. pontja értelmében a részesség járulékos jellegéből adódóan a részes üzletszerűsége esetén is a cselekményének jogi minősítése a tettesi cselekmény jogi minősítéséhez igazodik. Ezért nem minősül az I. és a II.r. vádlott cselekménye üzletszerűen elkövetett felbújtásnak.

A tényállás III. pontjában leírt cselekmény elkövetésével az I.r. vádlott 50.843.000 Ft áfát jogosulatlan kísérelt meg visszaigényelni.

Magatartásával megvalósította a Btk. 310.§ (1) bekezdés a) pontjának II. fordulatába ütköző és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő - figyelemmel a (2) bekezdés b)bb. alpontjára - üzletszerűen, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntettének kísérletét, mint tettes (Btk. 16.§).

A magánokirat-hamisítás vétségének megállapítása és minősítése valamennyi vádlott és tényállási pont vonatkozásában törvényes és megfelel a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság pontatlanul sorolta fel, így azok részben az iratok tartalma, részben az I. és a II.r. vádlottak nyilvános ülésen elhangzott nyilatkozata alapján pontosításra, kiegészítésre szorulnak.

Az I.r. és a II.r. vádlottnál további súlyosító körülmény a II. tényállási pont vonatkozásában, hogy cselekményüket üzletszerűen követték el, az I. tényállási ponttal kapcsolatban pedig a folytatólagos elkövetés súlyosít.

További enyhítő körülmény a II.r. vádlott két kiskorú gyermekes családi állapota, valamint valamennyi vádlott esetében a jelentős további időmúlás.

Tekintettel arra, hogy súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés nem volt, így a Btk. 83.§ (2) bekezdésében irányadónak tekintett középérték alkalmazása jelen esetben szóba sem kerülhetett.

Figyelemmel arra, hogy a cselekmények elkövetése óta a vádlottaknak fel nem róható okból 10 év eltelt, a cselekmények kísérleti szakban maradtak, és egyes cselekményeknél részesi magatartás volt megállapítható az elsőfokú bíróság által alkalmazott enyhítő szakasz a jelenleg hatályos Btk. 87.§ (1) és (2) bekezdés b) és c) pontjai alapján is indokolt volt.

Az így kiszabott szabadságvesztés büntetések kellően igazodnak a vádlottak által elkövetett cselekmények tárgyi súlyához, a vádlottak alanyi bűnösségi fokához, az enyhítő és súlyosító körülményekhez és megfelel a belső arányosság követelményének is. További lényeges enyhítésre a másodfokú bíróság sem látott törvényes lehetőséget.

Tekintettel arra, hogy a II. és a III.r. vádlott a cselekmény elkövetésekor büntetlen előéletű volt és jelenleg is az, a cselekményeket 10 évvel ezelőtt követték el, a másodfokú bíróság lehetőséget látott a Btk. 89.§ (1) és (2) bekezdése alapján a kiszabott szabadságvesztés büntetés próbaidejének kettő és egy évre történő csökkentésére.

Az I.r. vádlottal szemben a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása indokolt volt, mértéke kellően igazodik a szabadságvesztés büntetés tartamához. Alkalmazása alapja azonban a jelenleg hatályos Btk. szerint a 62.§ és a 66.§-ok.

A Btk. 51.§ (2) bekezdése értelmében, akit határozott tartamú szabadságvesztésre ítélnék és megfelelő keresete (jövedelme), vagy vagyona van, ha a bűncselekményt haszonszerzés céljából követte el, pénzbüntetésre is kell ítélni.

Valamennyi vádlottnál megállapítható a haszonszerzési célzat. Az I.r. vádlott bár gyeden van és korábbi könyvelői cége is megszűnt, de ingatlan formájában vagyonnal rendelkezik.

A II. és a III.r. vádlottnak pedig rendszeres jövedelme van.

A 2010. január 1. napjától (2009. évi LXXX. törvény 14-15.§-ai) a fenti jogszabályi feltételek megléte esetén egységesen pénzbüntetés kiszabására kerülhet csak sor, melyet napi tételekben és napi tétel összegeként kell meghatározni. Így az elsőfokú bíróság által törvényesen kiszabott pénzmellékbüntetés helyett annak végösszegét változatlanul hagyva a másodfokú bíróság a Btk. 51.§ és 52.§-a alapján pénzbüntetést alkalmazott a vádlottakkal szemben meghatározva a napi tétel számot és az egy napi tétel összegét.

A másodfokú bíróság a II.r. és a III.r. vádlottakkal szemben a személyi és családi körülményeikre, jelenlegi keresetükre is figyelemmel lehetőséget látott a pénzbüntetés napi tételszámának és az egy napi tételnek megfelelő összegnek is az enyhítésére.

A pénzbüntetést a Btk. 52.§ (2) bekezdése alapján meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni azzal, hogy egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiek szerint a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozóan a Be. 381.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2012. év február hó 15. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

Dr. Halász Irén sk.

előadó bíró

Dr. Magócsi István sk.

bíró

A Fővárosi Bíróság 4.B.264/2009/33. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mit másodfokú bíróság 5.Bf.362/2010/8. számú ítéletében írt változtatással a II.r. vádlott

és a III.r. vádlott felfüggesztett szabadságvesztés büntetésének kivételével mindhárom vádlott tekintetében jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2012. év február hó 15. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tsztviselő